

4. CVIČENÍ 22.6. – 26.7.1978 BZENEC.

Ve čtvrtek 22. června 1978 jsem odjel ranním vlakem z Brna na své čtvrté vojenské cvičení do kasáren čtyřtisícového jihomoravského Bzence.

Město Bzenec se nachází mezi Kyjovem a Veselím nad Moravou na silnici č. 54, vedoucí ze Znojma do slovenského Nového Mesta nad Váhom. Leží pouhých 10 km od folkloristům dobře známé Strážnice. Od okresního města Hodonín je vzdálen 24 km. Z hlediska umístění města se dá říci, že se nachází v centru Slovácka. Na jižní straně katastru protéká řeka Morava a město zde sousedí s městem Strážnice, které je známé svým Mezinárodním folklórním festivalem. Ze strany východní je to pak město Veselí nad Moravou a ze strany západní město Kyjov. Město Bzenec je známé také milovníkům vína, kolem města jsou vinice a vinné sklípky.

Když jsem spolu s dalšími záložáky dorazil do asi 1,5 km od nádraží vzdálených kasáren, poslal nás hned dozorčí útvaru zpět do města nechat se ostříhat. Tak jsme se zase vrátili na bzenecké náměstí, kde jsme si v místní restauraci vypili pivo, a když jsme se potom s nedotčenými vlasy vrátili do kasáren, byl už dozorčí spokojený.

Bzenecká kasárna byla založena už v roce 1882 a v průběhu let se zde vystřídalo několik druhů vojsk a posádek. V době mého cvičení v roce 1978 zde byl umístěn 13. protiletadlový pluk a 13. prapor protichemické ochrany 3. motostřelecké divize.

Bzenecká kasárna - v téhle budově bývalé konírny jsme byli ubytováni

Hned jak jsem se oblékl do vojenského, šel jsem si bez označení hodnosti prohlédnout kasárna. Bavilo mě, jak se mi přítom snažili dozorčí rot a místní mazáci nahánět hrůzu líčením zdejšího tvrdého kasárenského života a jak byli potom překvapeni, když jsem si druhý den připevnil na nárameníky hvězdy. V kasárnách mě pak ale začali zdravit kolemjdoucí mladí vojáci. Nebyl jsem na to zvyklý a nechtělo se mi také stále zvedat ruku k pozdravu a tak jsem jim všem místo pozdravu jen říkal: "Na to se vyser!" Trochu jsem jim tím ale zkomplikoval život, protože „mladoši“ přestali zdravit i zdejší důstojníky z povolání, kteří vojenské zdravení striktně vyžadovali.

Hned první den se k nám při nástupu přitočil jeden kapitán kontrarozvědky a chtěl si vypůjčit sto korun. Když mu pak někdo tyto peníze půjčil, okamžitě zmizel. Později jsme se dověděli, že je to notorický alkoholik, který si chodí několikrát denně udržovat hladinu alkoholu v krvi do nedaleké restaurace Myslivna. Ještě v době našeho školení ho ale z armády propustili.

V kasárnách byly prováděny stavební rekonstrukce a tak jsme byli ubytováni v přízemní budově bývalé konírny, kde už bylo ubytováno také několik absolventů v základní službě.

Nás záložáků bylo na světlici asi deset. Byl tam jeden poručík, několik četařů absolventů a ostatní byli stejně jako já podporučíci. Byli většinou z Brna nebo z jeho blízkého okolí. Na cvičení byli zařazeni jako velitelé čet, výstrojní náčelníci, náčelníci PHM, náčelníci autoparku, zbrojíři, spojaři, apod. Obvyklá délka cvičení u záložních důstojníků byla 35 dní a u vojáků a poddůstojníků 28 dní. Důstojníci proto přicházeli na cvičení o týden dříve než ostatní vojáci v záloze, aby se seznámili s prostředím a připravili podmínky pro další vojáky, kterým potom měli na cvičení velet.

Velitelem naší skupiny v kasárnách byl jeden místní mladý podporučík z povolání. Když nás ale poslali hned první sobotu na venkovní bzenecké cvičiště, pohádal se s velitelem útvaru a prohlásil, že nikam v sobotu nepůjde, protože už má dohodnuty jiné aktivity. A tak když se v sobotu ráno nedostavil, seřadili jsme se sami a společně vypochoďovali z kasáren na cca 2 km vzdálené vojenské cvičiště „Pískovna“, jehož území je chráněné jako přírodní památka, protože zásluhou cvičiště nebylo toto území zalesněno a zůstaly zde odkryty váté písky s roztroušeným porostem borovic. Lokalita je také cenná zejména pro výskyt vzácných a chráněných druhů hmyzu a pavouků a jsou zde i významná pískomilnárostlinná společenstva. Pískovna

Na tomto cvičáku jsme si pak celé sobotní dopoledne vyprávěli různé historky a vtipy, z nichž si mnohé pamatují dodnes. Třeba ten, jak jede chlápek v tramvaji, drží se rukou madla a každou chvíli hlasitě pronese: „Kurva, to přece není možné!“ Když už to říká poněkoli káté, přistoupí k němu starší paní a začne ho kárat, že takovými slovy kazí přítomnou mládež. Chlápek ale nijak nereaguje a jen stále dokola opakuje: „Kurva, to přece není možné!“ Rozzlobená paní nakonec zavolá policajta, který s chlápkem na nejbližší zastávce vystoupí. Tam se ho ptá, proč to stále říká. Chlápek se na něho podívá a vysvětluje, že zrovna jede z porodnice, kde se jeho ženě narodily dvě děti, dvojčata. Jedno úplně bílé a druhé úplně černé. Policajt se chvíli zamyslí a pak pronese: „Kurva, to přece není možné!“

Někdo tam vyprávěl i o zážitku na jiném vojenském cvičení, kde vojákovi při nácvičku hodů granátem vypadl odjištěný granát dovnitř věže tanku, kde potom explodoval, nebo jak jednou stříleli z tanku kulometem do lesa, kde se zrovna pohybovala nějaká zahraniční delegace.

Dost jsme se všichni při tomto posezení pobavili a spřátelili, což nám pak vydrželo po celou dobu cvičení. Bavili jsme se dobře i na světlici, kde vynikal především Pepa předváděním hrbatého Quasimoda a dalších divadelních postav. Když tehdy ale v kasárnách zjistili, že jsme odešli z kasáren sami a bez velitele, začali nás hledat ve všech bzeneckých hospodách a sklípkách. Jenom na cvičák nás hledat nepřišli, protože nevěřili, že bychom tam mohli sami dobrovolně jít a to, že jsme tam skutečně byli, nám nevěřili ani později.

Když za další týden nastoupili na cvičení další záložní vojáci, věnovali se velitelé čet jejich výcviku a my ostatní jsme se dále procvičovali ve svých vojenských odbornostech. Já

jsem zastupoval tamního proviantního náčelníka npor. Haragala v jeho nepřítomnosti a dělal inventuru a pořádek v jeho dost chaotické dokumentaci a účetnictví. Abych nemusel všechno zdlouhavě počítat ručně, protože armáda na kancelářské vybavení nikdy moc nedbala, brávil jsem si vždy na cvičení i svoji elektronickou kalkulačku. Pro proviantní objekty mi také inženýr Plšek z VUT vypracoval projekt rekonstrukce vodovodu a vděčný Haragal mi pak vždy ochotně dával pro naše návštěvy bzeneckých vinných sklípků uzeniny, sýry, pečivo, okurky a další chuťovky k zakousnutí.

Jako důstojníci jsme po skončeném zaměstnání v 17.00 hod mohli kdykoliv odejít z kasáren a vrátit se až ráno do 07,30 hod.

Ale i když je Bzenecko vinařským krajem, chodívali jsme nejčastěji na pivo do vedlejší stylové restaurace Myslivna, kde jsme měli i svůj štamgastský stůl a vrchní číšník Karel nás pouštěl dovnitř, i když tam byla třeba svatební hostina nebo jiná soukromá akce, protože jsme mu dělali dobré tržby a neměl s námi nikdy žádné problémy. V Myslivně vařili různé zvěřinové speciality a tak jsme tam často i večeřeli a teprve až po zavírací hodině jsme se vydávali na průzkum bzeneckých vinných sklípků. Většinou jsme zašli tam, kde se ještě svítilo a velmi mě tehdy zaujal velmi sofistikovaný přístup vinařů k nezvaným hostům. Když jsme přišli do sklípku, kde se už bavila jiná společnost, vinař nás místo vyhánění zdvořile přivítal a podal nám láhev vína se slovy: „Tož, vítajte u nás, chlupci! Musíte ale ještě chvíli počkat a tak zatím ochutnejte tohle moje víno!“ To víno, co nám přitom dal, bylo ale tak hnusné, že jsme si každý jen jednou lokli a pak jsme sami spěchali rychle pryč, abychom ty kyselé patoky nemuseli pít.

Přímo ve městě byla také jedna větší hospoda, jakože vinný sklípek, kde se podávalo výhradně víno. Hospodě se říkalo „Pičhaus“ a byla známá i tím, že v ní nebyl žádný záchod. Čurat se proto muselo chodit ven a jednou jsem tam viděl i chlápka močit ve vedlejší prázdné místnosti.

Podařilo se nám ale najít jeden solidní vinný sklípek s dobrým vínem u paní Rozsypálkové, kam jsme si potom chodívali často posedět a do svého soukromého vinného sklípku nás několikrát pozval i náčelník zdejšího autoparku.

V kasárnách jsme kromě výcviku častosloužili i jako pomocníci dozorčího útvaru a také naši záložní vojáci vykonávali v kasárnách dozorčí a strážní službu. Když jsem sloužil jako pomocník dozorčího útvaru já, připadaly na mě často služby ze soboty na neděli. Byla to doba vycházek a do kasáren policisté přivázeli vojáky, kteří se někde opili, porvali, nebo dělali jiné výtržnosti. Obvyklý postup v kasárnách byl pak takový, že zadržení museli nejprve fouknout do testovacího balónku a v případě zjištěného alkoholu v dechu jim vojenský doktor ještě odebral vzorek krve k přesnému zjištění

množství alkoholu v krvi. Do vystřízlivění pak byli provinilci zavřeni do speciální vypolstrované cely posádkového vězení a o jejich dalším osudu a případném kázeňském potrestání rozhodovali následně jejich velitelé.

Jednou večer nám přivedli z vycházky na dévětáru také hodně potlučeného četaře absolventa, který zde sloužil jako doktor v posádkové ošetřovně. Kdysi odebíral vzorek krve opilému a za výtržnosti zadržnému vojákovu z cizí posádky, který byl potom za tento delikt kázeňsky potrestán. Z celé události si ale ve svém alkoholickém opojení zapamatoval pouze doktora při odběru krve, kterého proto považoval za původce svého trestu, a tak když ho později potkal v „Pičhausu“, ručně si to s ním vyřídil.

Při jedné noční službě se mě spojař, sloužící ve vedlejší místnosti zeptal, zda bych chtěl slyšet bzenecké zvonkohry. Když jsem přisvědčil, dovedl mě ke staré studni na nádvoří, do které vhodil prázdnou láhev. Ve studni musela už být celá pyramida prázdných lahví, které pak při nárazu další láhve sklouzávaly dolů s cinkotem, který v tiché letní noci skutečně zněl jak loretánská zvonkohra.

Při mé další službě přišel do kasárenještě před šestou hodinou ranní velitel útvaru a vyhlásil bojový poplach. Rychle jsme museli o poplachu telefonicky informovat všechny dozorcí rot a všechna další útvarová stanoviště. Nepřítomní vojáci a důstojníci se při poplachu svolávali do kasáren vystřelením tří bílých světlic. Když jsem si ale vzal signální pistoli se světlicemi a šel je na nádvoří vystřelit, zastavil mě velitel útvaru s tím, že při této střelbě musím mít přilbu a rukavice. „Kdyby tě to roztrhalo, tak musí být hlava v přilbě a ruka v rukavici“ povídá a potom skrytý za rohem budovy opatrně nakukoval, jak střílím. Dost mě tehdy tento přístup profesionálního vojáka překvapil, protože při základní vojenské službě na pohraniční rotě Podlesí jsme bez sebemenších problémů vystříleli takových světlic desítky.

Protože jsem už dost dobře znal své spolubydlící na světnici, šel jsem jim tehdy poplach vyhlásit osobně. Měl jsem přitom dost práce dostat je z postelí, protože mi nechtěli zpočátku vůbec věřit, že to není jen nějaká legrace. Přesto na seřadiště nastoupili až asi o půl desáté. Po zkušenostech z pohraniční roty mě překvapilo, že zdejší velitelé byli s tímto časem docela spokojeni.

Do bzeneckých kasáren přijeli na soustředění také vojáci Armádního uměleckého souboru z Prahy. Byli mezi nimi mladí hudebníci, výtvarníci, herci, zpěváci a tanečníci. S nimi tam přijel i herec Oldřich Kaiser, který už tehdy začínal být dost populární, protože televize právě odvysílala jednu inscenaci, v níž hrál hlavní roli. V kasárnách se ale nijak neprojevoval a při nástupu mezi ostatními vojáky působil poměrně skromně a nenápadně. Několikrát jsme s ním také na strážnici mluvili, když jsme kontrolovali vojáky před jejich odchodem na vycházku. Podle údajů ve vycházkových knížkách měli ale příslušníci AUS oproti ostatním vojákům celou řadu výhod a tak jsme na ně byli dost „vysazení“.

Jedno nedělní odpoledne přijel za Kaiserem Jiří Lábus se Svatoplukem Skopalem a několika mladými herečkami. Seděli a popíjeli v Myslivně u vedlejšího stolu, kde se v jednu chvíli Lábus rozparádil a začal něco hlasitě hulákat na celou hospodu. Číšník Karel k němu přistoupil a bez jakýchkoliv skrupulí mu nakázal: „Držte tady hubu!“ Překvapilo nás, že po těch slovech Lábus okamžitě ztichl a po celou dobu svého dalšího pobytu byl už tichý jako beránek.

O víkendech a odpoledne po službě a výcviku jsme se chodili koupat do nedalekého koupaliště v Moravském Písku, kde byl velký plavecký bazén s travnatou plochou k opalování, sociálním zázemím a stánky s občerstvením. Byly tam také pořádány plavecké kurzy, v nichž byla stále spousta mladých dívek.

Když si ke konci cvičení přivezli dva kluci do Bzence svoje osobní auta, jezdívali jsme se koupat v autech a zajeli jsme si i jedno nedělní odpoledne do Strážnice na koncert dívčí country skupiny „Schovanky“.

Když nám na ale konci cvičení měli naši odborní náčelníci vypracovat hodnotící posudky, ukázalo se, že jeden náš četař absolvent nebyl nikam zařazen a v době, kdy jsme se cvičili ve svých odbornostech, chodíval se už od rána „prohazovat“ na koupaliště a do kasáren se vracel jen k jídlu. Vyřešilo se to ale tak, že mu

bylo uloženo, aby si napsal posudek sám.

Z cvičení nás propustili ve středu 26. srpna 1978, o jeden den dříve oproti povolávacímu rozkazu. Měli jsme ale ještě na poslední večer zamluvený vinný sklípek u paní Rozsypákové a tak jsme odmítli odejít, což se prý doposud v kasárnách nestalo. Odevzdali jsme všechny věci a ponechali si jen deky a prostěradla na přespání. Večer jsme strávili ve sklípku a ráno jsme odjeli osobními auty do Brna. Dodnes si pamatuji, jak nám po celou cestu šustily zadní zástěrky kol zatíženého žigulíku.

V civilu jsme se potom všichni ještě jednou sešli u piva v brněnském Špalíčku.

Rozkazem KR 054 jsem byl dne 1.6.1979 povýšen do hodnosti poručíka v záloze.